

Мельниченко **Анатолій**
Васильович, студент 11 МСБП
групи навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх
справ
Науковий керівник: професор
кафедри господарсько-правових
дисциплін навчально-наукового
інституту права та психології
Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент **Г елич Ю.О.**

ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Сьогодні Україна переживає нелегкий період фінансової кризи, що позначається важкими економічними наслідками практично для кожного з нас. Вітчизняні особливості світової фінансової кризи виражаються у значній девальвації національної грошової одиниці, інфляції та загальній розгубленості в економічній політиці і діяльності. У свою чергу, Національний банк України посідає одну з ключових позицій у механізмі банківської системи, що є найбільш вразливою у вітчизняній економіці. Обов'язкове існування Центрального банку в державі - органу, що здійснює грошово-кредитне регулювання та державний контроль за станом банківських установ, зумовлюється економічною необхідністю стабільного і безпечного функціонування всієї системи фінансових установ, уникнення кризових явищ,

забезпечення впевненості у їхній діяльності з боку кредиторів і вкладників [4, с.102] .

Важливим елементом реалізації державного регулювання банківської діяльності є Національний банк України, який відповідає за підтримання стабільності національної грошової одиниці та функціонування банківської системи в цілому [1] .

Національний банк України - є головним банком держави, який координує діяльність кредитних інститутів і виконує функції управління грошово-кредитними і фінансовими процесами в економіці держави, реалізує економічну політику уряду України, в разі, коли вона не суперечить принципам забезпечення стабільності національної грошової одиниці [3] .

Важливе значення для реалізації державного регулювання банківської діяльності має характеристика правової природи діяльності Національного банку України, в першу чергу, його економічна самостійність. Чинним законодавством встановлено, що Національний банк підзвітний Президенту України; Верховній Раді України; Кабінету Міністрів України; судам.

Однак у системі органів виконавчої влади він має автономний статус, діє самостійно і не залежить від органів державної управління при вирішенні питань, що належать до виключної компетенції центрального банку. Не допускається втручання органів законодавчої та виконавчої влади у виконання функцій і повноважень Ради Національного банку чи Правління Національного банку України інакше, ніж у межах, визначених Законом України «Про Національний банк України» [2] .

Отже Національний банк України визначає зміст правовідносин, що забезпечують реалізацію прав та обов'язків спрямованих на поставлених перед ним завдань.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 29. - Ст.238.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07 грудня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - №5-6. - Ст.30.
4. Денисенко М.П. Гроші та кредит у банківській справі. Навчальний посібник. - К.: Алеута, 2004. - 478 с.